

Det er bekiendt, at siden den cognatiste Arvesølge efter Kongeloven er bleven indført, har den ingen Indskydelse havt paa Thronfølgen; det er først nu, da der bliver Spørgsmaal om at benytte denne Arvelov, at man nødes til at gjøre et Brud paa den. Det er med megen Barme udtalt heri Salen, at den gamle Kongelovs Arvesølge har virket til Sammenhold og til Fasthed i Staten. Jeg søger forgjæves om Beviis derfor; men jeg har ikke glemt, hvad der passerede i 1814, og jeg troer heller ikke, at Rogen vil paastaae, at det i 1848 var Kongelovens Arvesølge, der reddede Danmark fra Adspiltelse og Ubergang. Det er ofte blevet gjentaget, at det Tilfælde kunde indtræffe, at Thronen kunde staae arvingeløs ligeoverfor det russiske Forbehold; ja, naar man vil optænke alle mulige Uheld, og man vil forudsætte, at alle disse Uheld skulde indtræffe til en bestemt Tid, saa er et saadant Tilfælde muligt; men der er saa liden Sandsynlighed derfor, at man vistnok ikke behøver at ængste sig for, at et saadant Tilfælde nogenstunde skulde indtræffe. Saaledes som man nu er gaaet frem med Hensyn til Udnævnelser af en Thronfølger, saaledes vil man ogsaa i sin Tid itide være betænkt paa, hvis det er fornødent, at udnævne en eventuel Thronfølger; dertil giver Londonertractatens § 2 en sikker Udset, og jeg maa bede bemærket, hvad ogsaa den høitærede Justitsminister tidligere under denne Sags Behandling har bemærket, at det ikke er Kongen af Danmark, der skal indhente Stormagternes Samtykke til en saadan eventuel Thronfølger, men at det er Kongen af Danmark, som her har en Forslagsret, der nærmer sig til en reel Ret, til eventuelt at udnævne sin Thronfølger. Derved opnaaes desuden, og det anseer jeg for en stor Fordeel, at naar det Tilfælde skulde indtræffe, at den glücksborgske Mandstamme uddøde, saa vilde Kongen med Folket have frie Hænder til at vælge den Cognat, der maatte ansees bedst stikket til at blive Thronfølger her i Landet, hvorimod man, naar Kongelovens Arvesølge bibeholdes, er bunden til den nærmest berettigede Cognat. Man vil dertil svare mig, at man kan tye til Combinationer; men jeg maa gjøre opmærksom paa, at den Lethed, hvormed denne Combina-

tion er kommen istand, ikke kan forudsættes i Fremtiden, og at der kan blive opstillet meget store Fordringer, der for en lille Stat som Danmark kunne være vanskelig at tilfredsstille (Hør!).

Det er blevet udtalt af Ministeriet, at den Act, som skal udfædres angaaende Arvesølgen, er Grundvolden for den paatænkte Heelstatsforfatning (Hør!). Det er ofte blevet udtalt, og jeg troer, at det endnu oftere er blevet følt, at det er vigtigt, at Udkastet til denne Heelstatsforfatning snart bliver os forelagt (Hør!); jeg troer, at man med Føie kan længes efter at see den og at see, om der i den indeholdes Offentlighed i Forhandlingerne og besluttende Myndighed for Repræsentationen. Jeg troer ogsaa, at vi kunne længes efter at see en dansk Mand i Spidsen for et Heelstatsministerium; men jo længere vi udslyde nærværende Sag, jo længere vil det være, inden vi komme til at see denne Heelstatsforfatning bragt i Stand (Hør!). Forsaavidt jeg kunde have havt nogen Tvivl i denne Sag, navnlig med Hensyn til Ophævelsen af Kongelovens Arvesølge, saa er den vegen tilbage og forsvunden, fordi jeg har seet, at alle de Mænd her paa Rigsdagen, der tidligere have været i Ministerierne, saavidt jeg erindrer med Undtagelse af Gen, uagtet Flere af dem have havt store Betæneligheder ved denne Sag, dog nu erklære sig for Budskabets Antagelse, saaledes som det foreligger (Hør!). Det forekommer mig dog at være en væsentlig og vigtig Betragtning, thi vi maae dog sikkert erkende, at disse Mænd have havt Leilighed til at blive anderledes bekiendte med Forholdene end vi, og naar disse Mænd, til hvem vi dog ellers med Tillid lytte, og hvis Mening have Vægt for os, have, efterat de have havt Betæneligheder, erklæret sig for Budskabet, saa forekommer det mig, at deri ligger en meget vigtig Anledning for os til at lade Tvivlen falde (Hør!).

Slutteligen skal jeg tillade mig at gjentagde i det høitærede Things Grindring, hvorledes Danmarks Stilling var for saa Aar tilbage, hvorledes man dengang med Bekymring saae ind i Fremtiden og tvivlede om, at Danmarks retfærdige Sag kunde faae et lykkeligt Udfald,